

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 2 kwietnia 2025 r.
sprawy **P. S.**
skazanego za czyn z art. 156 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 26 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 172/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Elblągu
z 3 lutego 2023 r., sygn. akt II K 32/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego P. S. z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. H., Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 1476 zł, w tym 23% VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej skazanemu z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia kasacji.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 3 lutego 2023 r., sygn. akt II K 32/22, uznano P. S. za winnego popełnienia czynu z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 14 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz czynu z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 222 § 1 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzono karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Wymierzone kary jednostkowe objęto węzłem kary łącznej w wymiarze 15 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności. Nadto, orzeczono względem oskarżonego obowiązek zadośćuczynienia w części za doznaną krzywdę poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego R. B. kwoty 100.000 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego i prokuratora, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 172/23, zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylono orzeczenie z punktu III i IV (dotyczące kary łącznej i zaliczenia na jej poczet okresu pozbawienia wolności), do kwalifikacji prawnej obu czynów dodano art. 4 § 1 k.k. wskazując na zastosowanie przepisów ustawy w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2023 r., obniżono karę jednostkową za pierwszy z czynów do 9 lat pozbawienia wolności oraz wymierzono nową karę łączną 9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniosła obrońca skazanego, zaskarżając go w całości co do winy na korzyść skazanego i zarzucając:

„1. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 KPK i art. 457 § 3 KPK poprzez niepełne i nierzetelne rozpoznanie zarzutów apelacyjnych podniesionych w złożonych przez obrońców skazanego apelacjach, a przejawiające się w lakonicznym, powierzchownym i niepełnym odniesieniu się do zarzutów i wniosków apelacyjnych, bez rzetelnej ich analizy lub też powieleniu stanowiska Sądu I instancji, które było przedmiotem zaskarżenia apelacją, co skutkowało tym, iż w niniejszej sprawie miał miejsce tzw. efekt przeniesienia w następstwie niedostrzeżenia istniejących uchybień wyroku Sądu I instancji, a tym samym Sąd II instancji de facto nie dokonał kontroli instancyjnej wyroku I instancji;

2. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 2 KPK w zw. z art. 7 KPK poprzez nierzetelne rozpoznanie zarzutu apelacyjnego dot. naruszenia przez Sąd I instancji drugiego z wymienionych przepisów

poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, a w konsekwencji niedokonanie kontroli instancyjnej wyroku;

3. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 KPK w zw. z art. 410 KPK. poprzez dokonanie oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, wyrażające się w wyprowadzeniu nieuprawnionych wniosków, co do stanu faktycznego, którego dotyczyło przedmiotowe postępowanie, chociażby wadliwe stwierdzenie, że skazany działał z zamiarem bezpośrednim;

4. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 170 § 1 pkt 4 KPK w zw. z art. 2 § 2 KPK i 4 KPK poprzez oddalenie przez Sąd Odwoławczy zgłoszonych przez obrońcę apelacji dowodów - w szczególności zeznań świadków - z jednoczesnym zaznaczeniem, iż Sąd czynił starania w tym zakresie, co może konwalidować tezę, iż zgromadzony materiał dowodowy jest niepełny i podkreśla wadliwość wyroku I-instancyjnego, a co więcej na niepełnym materiale dowodowym Sąd Odwoławczy oparł w zasadniczej kwestii swoje rozstrzygnięcia i ustalenia faktyczne, co w efekcie stanowi rażące pogwałcenie prawa do obrony i narusza wprost zasadę bezpośredniości, w tym także poprzez brak zagwarantowania zasady dwuinstancyjności postępowania meriti;

5. rażące naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 64 § 1 KK poprzez jego błędne zastosowanie, w sytuacji kiedy brak było jakichkolwiek podstaw prawnych.

Przyjąć trzeba zatem, że szereg naruszeń dokonanych przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, które miały istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, przekłada się wprost na skutek w postaci tego, iż rzeczzone postępowanie prowadzone było z naruszeniem fundamentalnych zasad i reguł procesu karnego, poprzez naruszenie, m.in. zasady rzetelnego procesu czy prawa do obrony, tym samym - niezależnie od powyższego - przyjąć trzeba, że ww. uchybienia wskazują, iż Sąd Odwoławczy naruszył również- i to w stopniu znaczącym - normy prawa procesowego, a mianowicie art. 6 ust. 1 i art. 13 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka”.

W oparciu o wyżej wskazane zarzuty, skarżąca wniosła o uniewinnienie P. S. od przypisanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu Sądowi meriti oraz o

przyznanie na rzecz obrońcy kosztów udzielonej skazanemu pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, oświadczając, iż koszty te nie zostały opłacone w całości ani części.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Ostródzie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Przypomnieć należy, że kasacja nie stanowi trzeciej instancji rozpoznawania spraw karnych, lecz jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, a zarazem i środkiem kontroli prawomocnych orzeczeń sądowych. To sprawia, że postępowanie kasacyjne prowadzi tylko do oceny kasacji w aspekcie rażącego naruszenia przepisów prawa przez sąd odwoławczy, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a nie zaś do merytorycznego rozpoznania sprawy, w której kasacja została wniesiona (por. postanowienie SN z 25 lutego 2014 r., IV KK 6/14).

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów kasacji, sformułowanego jako rażące naruszenie przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niepełne i nierzetelne rozpoznanie zarzutów apelacyjnych, stwierdzić należy, że wbrew twierdzeniu skarżącej uzasadnienie wyroku Sądu II instancji jest obszerne, szczegółowe i konkretne. Jak wynika z pisemnych motywów rozstrzygnięcia Sąd odwoławczy dokonał wnikliwej i rzetelnej kontroli apelacji obrońcy, odniósł się do wszystkich postawionych w niej zarzutów, w tym dotyczących naruszenia swobodnej oceny dowodów, przebiegu postępowania dowodowego, błędów w ustaleniach faktycznych czy też obrazy prawa materialnego. Odniosł się przy tym szczegółowo do stanu faktycznego przyjętego przez Sąd I instancji i dokonanej przez niego oceny dowodów, w tym także do strony podmiotowej działania oskarżonego, sposobu jego działania i rozmiaru oraz rozległości obrażeń u pokrzywdzonego.

Z tożsamyh względów chybiony okazał się drugi zarzut kasacji, w którym obrona podnosi naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez nierzetelne rozpoznanie zarzutu apelacyjnego dotyczącego naruszenia przez Sąd I instancji drugiego z wymienionych przepisów poprzez dokonanie dowolnej oceny

dowodów. Sąd II instancji ocenił bowiem zarzuty apelacji także w tym zakresie, wskazał podstawy swojego wnioskowania, ocenił przyjmowaną przez obronę interpretację zdarzenia w kontekście wszystkich zebranych dowodów.

Także trzeci zarzut kasacji, podobny w swojej treści do poprzednich, okazał się oczywiście bezzasadny. obrońca, wskazując na rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. pomija, że Sąd II instancji w zasadzie nie prowadził własnego postępowania (za wyjątkiem przesłuchania A. K. i dopuszczenia kilku dowodów z dokumentów). Sąd II instancji obszernie odniósł się do zarzutów sformułowanych w ten sam sposób w apelacji, podając powody, dla których nie dopatrzył się naruszenia art. 7 k.p.k. w ocenie dowodów w sprawie i wskazał, że obrońca nie był w stanie wykazać błędów po stronie Sądu *meriti*, przedstawiając w istocie własną wersję oceny dowodów oraz rekonstrukcji przebiegu zdarzenia, które uznał za polemikę ze stanem faktycznym. Sąd odwoławczy odniósł się do wyjaśnień oskarżonego, ich ewolucji i znaczenia, także w kontekście opinii biegłego B. Z., świadka M. J., K. M., kierownika noclegowni A. S., interweniujących policjantów oraz innych wskazanych świadków, wyników badań biologicznych zabezpieczonego klapka i ubrań oskarżonego.

Również czwarty zarzut kasacji - naruszenia art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i 4 k.p.k. poprzez oddalenie przez Sąd odwoławczy zgłoszonych przez obrońcę dowodów - nie mógł zasługiwać na uwzględnienie. Sąd II instancji odniósł się do kwestii oddalonych wniosków dowodowych, w tym dopuszczalności i możliwości przesłuchania świadka A. K., J. K., a także sam podjął działania zmierzające do ustalenia miejsca pobytu tych osób, a w konsekwencji przesłuchał jednego z nich, A. K., na rozprawie (k. 1818-20). Sąd Odwoławczy oparł swoje ustalenia na możliwych do zgromadzenia i istotnych dla przedmiotu postępowania w sprawie dowodach.

Ostatni zarzut kasacji, dotyczący naruszenia prawa materialnego w postaci art. 64 § 1 k.k., skierowany został do Sądu II instancji, choć ten nie stosował go w przypisanej oskarżonemu kwalifikacji prawnej czynu. Stanowi jednocześnie powielenie zarzutu apelacji, do którego Sąd odwoławczy odniósł się w sposób

bardzo szczegółowy, a do argumentacji powołanej w uzasadnieniu nie sposób znaleźć zastrzeżeń i w istocie nie dostrzegł ich również autor kasacji.

Za bezpodstawne uznać należało także powołane w ostatnim fragmencie petitum kasacji zarzuty naruszenia fundamentalnych zasad procesu karnego, w tym obrazę art. 6 ust. 1 i art. 13 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka. Kasacja obrony sprowadza się do wyrażenia niezadowolenia z treści zapadłego rozstrzygnięcia i nie uzasadnia skutecznie żadnego z podniesionych zarzutów, a tym bardziej naruszenia naczelnych zasad procesu karnego takich jak zasada rzetelnego procesu czy prawa do obrony.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 § 1 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, ani innej rażącej obrazę prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego, jako oczywiście bezzasadnej.

Wobec sytuacji materialnej skazanego i konieczności ustanowienia obrońcy z urzędu, zwolniono P. S. z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i zasądzono na rzecz jego obrońcy od Skarbu Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia kasacji na podstawie § 17 ust. 3 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2024.763).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[PŁ]

[a.ł]